

КОМУНІКАЦІЇ МІЖ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ ЯК СКЛАДОВА РОЗБУДОВИ РОЗУМНИХ ЕНЕРГОМЕРЕЖ²

Вакуленко І.А., Сагер Л.Ю.

Сумський державний університет, м. Суми

Значна енергоємність економіки України, переважання застарілих технологій та технологічних процесів на підприємствах, які не відповідають сучасним вимогам та не дозволяють виготовляти конкурентоздатну продукцію на світовому ринку, спонукають до трансформації моделі енергетичного ринку з метою усунення перешкод для застосування енергетичних інновацій та використання можливостей енергосистеми, що з'явилися внаслідок технологічного прогресу. Врахування світового досвіду свідчить про необхідність побудови розумних енергомереж як найбільш оптимального способу формування енергосистеми, здатної максимально забезпечувати постійно зростаючі потреби споживачів. Дана трансформація неможлива без зміни інформаційно-комунікаційної системи в енергетичному секторі, в тому числі з метою подолання існуючої інерції та конфліктів інтересів стейкхолдерів.

Так, згідно підходу до оцінювання розвитку розумної енергомережі Департаменту енергетики США до стейкхолдерів енергетичного ринку належать оптові виробники та постачальники енергії, оптові оператори, оператори мереж, обслуговуючі та розподільчі компанії, дистриб'ютори, регулюючі органи та безпосередньо кінцеві споживачі (промисловість, комерційний сектор, побутові споживачі). Між всіма учасниками ринку в процесі виготовлення, транспортування, розподілу та споживання енергії існують різні види інформаційно-комунікаційних процесів різних рівнів, які або регламентуються (регулюються) певними нормативними актами, договорами, або, у більшості випадків, здійснюються без жодної регламентації. Кожен із визначених стейкхолдерів має свої інтереси, які часто не відповідають інтересам інших сторін. Також відсутнє чітке розуміння своєї ролі кожного із учасників ринку своєї ролі на енергетичному ринку країни чи світу. При цьому не враховується прямий чи непрямий вплив так званих підтримуючих організацій (постачальників товарів та послуг, регулюючих органів, організацій зі стандартизації, фінансових установ і т.д.). Все це не тільки стримує розвиток енергетичного ринку, але і формує певні бар'єри для переходу до системної енергоінноваційної діяльності країни.

Відповідно для побудови ефективної енергосистеми необхідно, перш за все, розширити коло стейкхолдерів та ідентифікувати їхню роль для створення сприятливого середовища реформування енергетичного сектора, де виникне можливість максимально повного використання ресурсного потенціалу кожного учасника ринку для побудови сучасної моделі енергетичного ринку. Таким чином, буде активізовано нереалізований досі потенціал від взаємодії стейкхолдерів.

---

² Виконано в рамках науково-дослідної теми № 0119U100766 «Оптимізаційна модель розбудови розумних та безпечних енергетичних мереж: інноваційні технології екологізації підприємств та регіонів»